

منابع طبیعی و چهار عنصر

سیده پانیز سیدفخاری

کارشناسی منابع طبیعی

کشور ما با داشتن یک میلیون و هفتصد هزار کیلومتر مربع مساحت و دارا بودن هجده میلیون هکتار منابع طبیعی ترکیب کاملی از کوه و صحرا و کویر و دریاچه های متعدد و زیست بوم انواع بی شماری از حیوانات می باشد. این غنا و تنوع و ثروت بی نظیر خدادادی در بسیاری از موارد نوعی سهل انگاری را بوجود آورده که قدر این نعمات گاهاً بی نظیر ندانسته و دست به اقدامات ناشایست در حوزه منابع طبیعی بزنیم، منابع طبیعی ما بستری ارزشمند و زیست گاهی ضروری برای تمامی آحاد این ملت می باشد، بنابراین وظیفه حفظ و حراست و نگهداری آن نیز از وظایف همگان می باشد. منابع طبیعی دارای اشتراکات فراوانی برای زندگی خوب با زیست بوم ما یعنی محیط زیستمان دارد بنابراین مسئولیت صیانت از منابع طبیعی و محیط زیست صد چندان می شود. نمونه های متعددی از قدرناشناسی نسبت به این مواهب خدادادی وجود دارد که حتی قابل شمارش نیست. به طور مثال تخلیه زباله در جاده عباس آباد به کلاردشت که یکی از زیباترین مناطق جهان می باشد و به واقع آن را می توان به گلخانه ای تشبیه کرد که با تنوع گیاهی، جانوری و حتی بعضی از گونه های گیاهی در حال انقراض شده را در آنجا می توان یافت، و این کژرفتاری با منابع طبیعی و محیط زیست بسیار دردناک می باشد. از این قبیل کژرفتاری ها در خطه شمال ایران که از زیباترین منابع طبیعی ایران و جهان است و در دل جنگل های هیرکانی قرار دارد کراراً مشاهده می شود. در سایر مناطق نیز چنین است حتی در نزدیک ترین مکان ها نسبت به تهران موارد عدیده ای از این مشکل وجود دارد. به این موارد اضافه کنید پساب های تخلیه شده در رودخانه ها که بارها شاهد کشتار میلیونی ماهیها بودیم و آلودگی تالاب ها و حتی دریا، بنابراین زنگ خطری حتی دیر هنگام به صدا درآمده که به خود آییم و هرچه زودتر فکر عاجلی برای این موضوع بنماییم. ما خاک و آب را برشمردیم بهتر است هوا را نیز بگوییم هوای مسمومی که در اکثر شهرهای بزرگ ایران در روزهای

بسیاری بحران‌زا شده و حتی باعث تعطیلی فعالیت‌ها و خسارت‌های هزاران میلیاردی میشود که این در مقابل لطمه به سلامتی هموطنان ما ناچیز است ما این سه عنصر مهم محیط زیست را یعنی خاک، آب و هوا را گفتیم و خوب می‌دانیم چه در فرهنگ و اعتقادات دیرینه ما عناصر چهارگانه آب و خاک، باد و آتش جزو مقدسات و مصون از تعدی بوده آتش را که نام آوردیم خود اکنون به یک آلاینده تبدیل شده گازهای فلر که در چاه‌های نفت سوزانده می‌شود از این دست می‌باشد پس ما چه‌ها با این عناصر چهارگانه نکردیم جا دارد با حسی از مسئولیت اندیشمندانه به تک‌تک این خسارت‌به منابع طبیعی و محیط زیست رسیدگی نموده و برای هر کدام چاره‌ی مناسب با زمانبری‌های کوتاه و اضطراری به علت اهمیت آن و میان مدت و بلندمدت اعمال نماییم. اکنون خوب می‌دانیم که این ناهنجاری‌ها موضوع مکتومی نمی‌باشد با هر ایرانی اندیشمندی که صحبت کنیم طومار و سیاهه‌ای از این بدرفتاری با منابع طبیعی و محیط زیست به شما ارائه می‌دهد. در این جا اشاره کوچکی به تهدیدات در سطح ملی به حریم مقدس این عناصر می‌نمائیم.

علاج و جبران این خسارات و ناهنجاری‌ها امری بعید و ناممکن نمی‌باشد. برای خاک و جلوگیری از فرسایش آن و جلوگیری از آلودگی آن و حفاظت از دست‌درازی‌های زیاده‌خواهانه بر آن انواع روشها و فرایندهایی که کارایی قابل قبولی را نسبت به آنچه اکنون می‌گذرد می‌توان تهیه کرد. در مورد آب نیز همچنین و برای هوا که گفته می‌شود سی و چند دستگاه در امر پیشگیری و کنترل آلودگی هوا دخیل هستند نیز به همچنین در مورد آتش‌های آلوده‌کننده اقدامات قابل توجه‌ای صورت گرفته و شاید بتوان گفت آسان‌ترین کنترل و حفاظت از عناصر یاد شده می‌تواند مورد شعله‌های فلر باشد.